การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทอง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทอง
อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี

คำนำ

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ภายใต้เครื่องมือการประเมินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) ข้อ O๒๑ การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กำหนดให้แสดงผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการ ปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทองในฐานะผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานของ รัฐ ซึ่งมีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงได้ทำการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประกอบด้วย (๑) การอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ (๒) การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ (๓) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ทั้งนี้หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทองจะเป็นเครื่องมือสำคัญประการหนึ่งในการผลักดันและ ขับเคลื่อนเจตจำนงและนโยบายการบริหารงานด้วยความสุจริต เพื่อเป็นการกำกับดูแลองค์กรที่ดีต่อไป

คณะผู้จัดทำ
องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทอง

สารบัญ

หน้า

๑. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ๑

๒. ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนงานของโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต ๑

๓. ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต ๒

๔. ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต และการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ๓-๔

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทองประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทองมีการดำเนินการคัดเลือกกระบวนการงานยื่นคำขออนุญาตก่อสร้าง/ดัดแปลง/รื้อถอนอาคาร มาทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อสร้างมาตรการในการป้องกัน และการลดโอกาสการทุจริตจากการปฏิบัติงาน (Operational Risk) โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ภายใต้เครื่องมือการประเมินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) ข้อ O๒๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตนหน่วยงานของรัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ กำหนดให้แสดงข้อมูล ดังนี้

๑.๑ ข้อมูลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ อย่างน้อยด้าน ๑ ด้านจาก ๓ ด้าน ปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทอง ประกอบด้วย

๑) ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
๒) ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

๑.๒ ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ต้องมีรายละเอียดอย่างน้อยประกอบด้วย

๑) การคัดเลือกกระบวนงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต อย่างน้อย ๑ กระบวนงานหรือโครงการ
๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

๑.๓ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตแต่ละประเด็น รายละเอียดประกอบด้วย

๑) เหตุการณ์ความเสี่ยง
๒) ระดับของความเสี่ยง
๓) วิธีการ/มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

๒.๑ <u>ประเด็นความเสี่ยงที่</u> ๑ การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ

๒.๒ <u>ประเด็นความเสี่ยงที่</u> ๒ การใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่ (การใช้อำนาจในการเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง)

๒.๓ <u>ประเด็นความเสี่ยงที่ ๓</u> การใช้จ่ายงบประมาณ (การใช้งบประมาณไม่เกิดความคุ้มค่า ประชาชนไม่ได้ใช้ประโยชน์)

/ขั้นตอนที่ ๓...

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๓.๑ เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)

๑) การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิด แบบเชิงปริมาณจำนวนครั้งของโอกาสเกิดการทุจริต (ตัวอย่างการเปรียบเทียบ)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มากกว่า ๕ ครั้ง ต่อปี
๔	สูง	ไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	ไม่เกิน ๓ ครั้งต่อไป
๒	ต่ำ	ไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี
๑	ต่ำมาก	ไม่เกิน ๑ ครั้งต่อปี

๒) เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน

- การวิเคราะห์ผลกระทบด้านการเงิน/ทรัพย์สิน (ตัวอย่างการเปรียบเทียบ)

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	สูง	กระทบต่อความเชื่อมันของสังคมระดับสูง
๓	ปานกลาง	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับกลาง
๒	ต่ำ	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	ต่ำมาก	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

๓.๒ กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood) คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น ๕ ระดับ และจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

ระดับความเสี่ยง = โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต X ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

Degree of Risk = Likelihood x Impact

๕	สูงมาก
๔	สูง
๓	ปานกลาง
๒	ต่ำ
๑	ต่ำมาก

/ขั้นตอนที่ ๔

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต และการจัดทำมาตรการ

ระดับผลกระทบ	ระดับของความเสี่ยง				
๕ = สูงมาก	๑x๕ = ๕	๒x๕ = ๑๐	๓x๕ = ๑๕	๔x๕ = ๒๐	๕x๕ = ๒๕
๔ = สูง	๑x๔ = ๔	๒x๔ = ๘	๓x๔ = ๑๒	๔x๔ = ๑๖	๕x๔ = ๒๐
๓ = ปานกลาง	๑x๓ = ๓	๒x๓ = ๖	๓x๓ = ๙	๔x๓ = ๑๒	๕x๓ = ๑๕
๒ = ต่ำ	๑x๒ = ๒	๒x๒ = ๔	๓x๒ = ๖	๔x๒ = ๘	๕x๒ = ๑๐
๑ = ต่ำมาก	๑x๑ = ๑	๒x๑ = ๒	๓x๑ = ๓	๔x๑ = ๔	๕x๑ = ๕
ระดับโอกาส	๑ = ต่ำมาก สีฟ้า	๒ = ต่ำ สีเขียว	๓ = ปานกลาง สีเหลือง	๔ = สูง สีส้ม	๕ = สูงมาก สีแดง

ควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

๕	**สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับ สูงมาก (๑๖ – ๒๕ คะแนน)**
๔	สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับ สูง (๑๒ - ๑๕ คะแนน)
๓	**สีเหลือง หมายถึง ปานกลาง (๘ – ๑๐ คะแนน)**
๒	**สีเขียว หมายถึง ต่ำ (๓ – ๕ คะแนน)**
๑	**สีฟ้า หมายถึง ต่ำมาก (๑ – ๒ คะแนน)**

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตและการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการรทุจริต โดยการระบุรายละเอียดเหตุการณ์การณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตในแต่ละขั้นตอน ในการดำเนินงานของกระบวนงานการยื่นการทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนงานการยื่นคำขออนุญาตก่อสร้าง/ดัดแปลง/รื้อถอนอาคาร (การพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ) โดยการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว

/known...

(Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) (Scenario)ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมติฐานหรือการพยากรณ์ล่วงหน้าที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information)

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (โอกาส * ผลกระทบ)	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
(๑) การพิจารณาอนุมัติอนุญาตของทางราชการ	เจ้าหน้าที่จัดลำดับคำขออย่างอย่างไม่เป็นธรรม หรือมีการแทรกคิวให้คนรู้จัก กลุ่มทุนท้องถิ่น	๑ X ๒ (ต่ำมาก)	จัดทำ สมุดทะเบียนคุมคำขอ ที่เป็นระบบรันเลขอัตโนมัติ (ไม่สามารถลบหรือแทรกได้) มีการเปิดเผยลำดับคิวและสถานะการพิจารณาให้ประชาชนเห็นอย่างโปร่งใส)
(๒) การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	เจ้าหน้าที่แกล้งตรวจท้วงติงในจุดเล็กๆ น้อยๆ หรือตีความกฎหมายควบคุมอาคารอย่างเข้มงวดเกินจริง เพื่อบีบให้ผู้ขออนุญาตจ่ายเงินแก้ไขปัญหา เจ้าหน้าที่หรือช่างในหน่วยงาน รับงานนอกเป็นคนเขียนแบบแปลนโครงสร้างให้ผู้ยื่นคำขอเอง แล้วใช้อำนาจหน้าที่ของตนในการตรวจและอนุมัติแบบนั้นๆ	๓ x ๔ (ต่ำ) ๔ x ๓ (ปานกลาง)	จัดทำ Checklist มาตรฐานในการตรวจแบบแปลนที่ชัดเจน ห้ามใช้ดุลยพินิจนอกเหนือจากคุมประเด็นใน Checklist ออกประกาศและข้อห้ามทางวินัยอย่างเคร่งครัด เรื่องการห้ามเจ้าหน้าที่รับงานเขียนแบบหรือเป็นที่ปรึกษาในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง
(๓) การใช้จ่ายงบประมาณ	การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการตรวจแบบ/การอนุญาตไม่ตรงตามจริง	๒ x ๖ (ปานกลาง)	ใช้โปรแกรมหรือระบบคำนวณค่าธรรมเนียมอัตโนมัติตามตารางเมตร แทนการคำนวณมือโดยเจ้าหน้าที่